

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref:

Dato: 21. februar 2018

Høringssvar fra Verdipapirsentralen - Egen pensjonskonto mv.

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 21. november 2018 med forslag til endringer i innskuddspensjonsloven som åpner for at arbeidstaker kan samle sin pensjonskapital på én pensjonskonto (egen pensjonskonto). Formålet er lavere utgifter til forvaltning av kollektiv og individuell pensjon som samles på kontoen.

VPS støtter forslaget om at arbeidstakere med innskuddspensjon skal kunne samle sin pensjonskapital på én konto som angitt i forslaget. Vi mener det er viktig og riktig at pensjonsordningen, på samme måte som IPS-2017-ordningen, blir så enkel som mulig, at det legges til rette for gode digitale løsninger og at flest mulig tilbydere kan tilby egen pensjonskonto for å sikre bred konkurranse på tilbydersiden.

Vi mener forslaget langt på vei sikrer dette, men foreslår enkelte endringer for enda bedre å legge til rette for bred konkurranse på tilbydersiden. Våre merknader til høringsnotatet er nærmere omtalt nedenfor.

1. Konkurransen må sikres ved at bredt utvalg av tilbydere kan tilby egen pensjonskonto

Forvaltningsselskaper for verdipapirfond har i utgangspunktet adgang til å tilby kollektiv innskuddspensjon, men har vært avskåret fra dette på grunn av krav om at pensjonsleverandøren må stå som eieren av midlene.

For IPS-2017 er det lagt til rette for et bredt utvalg av tilbydere hvor også forvaltningsselskaper for verdipapirfond inngår. Disse produktene tilbys innenfor rammene av verdipapirfondloven slik at det er kunden som står som eier av midlene. Finansdepartementet uttalte i høringsnotatet til forskriften om IPS-2017 at «[d]epartementet legger til grunn at samme løsning bør gjelde for forvaltningsselskapers adgang til å tilby kollektiv innskuddspensjon, men tar forbehold om at det må vurderes nærmere om dette vil medføre behov for presiseringer i innskuddspensjonsloven». Vi kan ikke se at denne uttalelsen er fulgt opp i høringsnotatet.

VPS mener det er behov for størst mulig mangfold av tilbydere og fri konkurranse mellom tilbyderne om formålet om å redusere kostnadene ved forvaltningen mest mulig skal oppnås.

Det er derfor viktig at forvaltningsselskaper for verdipapirfond skal kunne tilby kollektiv innskuddspensjon.

Det er også en fordel for pensjonssparere å kunne ha innskuddspensjonen sin hos en leverandør hvor sparerer selv eier midlene, i stedet for at pensjonsleverandøren står som eier. Når midlene eies av pensjonstilbyder, må verdipapir avhendes og innskuddet gjøres tilgjengelig for flytting i form av et pengebeløp. Etter det vi kjenner til tar bytte av pensjonstilbyder ca. 30 dager. Når verdipapirene eies direkte av den enkelte sparer åpner det for at verdipapirene kan flyttes ved bytte av tilbyder. Dette legger til rette for, på samme måte som for aksjesparekonto, enklere og raskere bytte av pensjonstilbydere, og vil dermed redusere innlåsnings effekter på grunn av at det er vanskelig og tidkrevende å skifte pensjonstilbyder. Ved en eventuell konkurs hos tilbyder av innskuddspensjon hvor sparerer selv eier midlene, vil sparerer til forskjell fra i dag kunne flytte sine verdipapirer til en annen leverandør uten risiko for å lide tap. Det kan også legges til at det ikke er behov for kapitalkrav for slike leverandører siden det ikke er motpartsrisiko, noe som må kunne forventes å være kostnadsbesparende for tilbyderne.

VPS legger til grunn at Finansdepartementet i lovproposisjonen vil følge opp uttalelsen fra IPS-2017-høringen slik at det slås fast at innskuddspensjonsloven åpner for at pensjonssparerne kan eie midlene sine selv.

2. Arbeidstaker bør kunne velge pensjonsleverandør selv – og få dekket forholdsmessige kostnader etter sjablong

VPS mener at et størst mulig tilbud av pensjonsleverandører er viktig for konkurransen i markedet. Konkurransen og valgfrihet av pensjonsleverandør for arbeidstaker vil stimulere til effektive løsninger, noe som vil bidra til å bygge opp under målsetningen mer pensjon for pengene. VPS mener at Modell3 hvor arbeidstaker har rett til å velge en annen pensjonsleverandør enn standardvalget til foretaket, vil kunne gi et større utbud av pensjonsleverandører og dermed styrke konkurransesituasjonen i pensjonsmarkedet. For å gi leverandørene like konkurransevilkår bør arbeidstaker kunne velge sin pensjonsleverandør fra ikrafttredelse av endringene i innskuddspensjonsloven.

VPS støtter departementets synspunkt på at det bør være kostnadsnøytralt for arbeidsgiver om arbeidstaker velger å være tilsluttet den kollektive ordningen eller velger en egen pensjonsleverandør, og at arbeidsgiver bør dekke de kostnadene arbeidsgiver uansett ville ha hatt dersom arbeidstaker hadde valgt standardløsningen og hvor arbeidstaker må dekke eventuelle merkostnader til forvaltning ved selvvalgt leverandør.

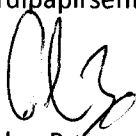
VPS mener denne problemstillingen enkelt kan løses ved å fastsette sjablongmessige kostnader tilknyttet den pensjonskapitalen som er innbetalt av arbeidsgiver. Dersom arbeidstaker får dekket forvaltningskostnadene med et sjablongmessig beløp basert på innskuddspensjonen innbetalt av arbeidsgiver, bortfaller mye av kompleksiteten og behovet for å lage systemer for informasjonsflyt og administrasjon mellom aktørene. Nivået på den sjablongmessige forvaltningskostnaden kan settes for hele markedet i forskrift.

3. Utvidelse av gruppen arbeidstakere som skal opptjene innskuddspensjon

I tiden fremover ventes det en utvikling der den enkelte må ta et større ansvar for sin pensjonssparing, samtidig som arbeidsmarkedet er i endring med hyppigere jobbskifter.

VPS mener derfor på generelt grunnlag at det er viktig og riktig at det legges til rette for gode pensjonsspareordninger som flest mulig kan få tilgang til uten hinder av arbeidsforholdets lengde, beløpsgrenser eller andre terskler. I lys av dette mener vi det er positivt at arbeidstakere med kortere arbeidsopphold enn 12 måneder skal tjene opp innskuddspensjon.

Med vennlig hilsen
Verdipapirsentralen ASA

Audun Børve
Administrerende direktør